

Ustawa z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych przewiduje w przypadkach wskazanych w art. 36 i 37 możliwość wstrzymania wypłaty dotacji. Są to przypadki utrudniania lub udaremniania czynności kontrolnych oraz niewywiązywanie się z wymienionych w tych przepisach obowiązków związanych z udzieleniem dotacji.

Z treści art. 36 ust. 7 *Ustawy o finansowaniu zadań oświatowych* wynika, że organ dotujący ma prawo wstrzymania wypłacania dotacji w razie bezskutecznego upływu terminu, w którym wezwano dyrektora przedszkola lub organ prowadzący do zaprzestania utrudniania lub udaremniania przez przedszkole czynności kontrolnych. Z kolei art. 36 ust. 1–6 mówi, że organ dotujący może kontrolować prawidłowość pobrania i wykorzystania dotacji, w tym dotacji udzielonych przedszkolu niepublicznemu na podstawie art. 17 *Ustawy o finansowaniu zadań oświatowych*.

Osoby upoważnione do przeprowadzenia kontroli mają prawo wstępu do przedszkoli oraz wglądu do prowadzonej przez nie dokumentacji organizacyjnej, finansowej i dokumentacji przebiegu nauczania w związku z przekazaną dotacją. Przedszkole udostępnia dokumentację w terminie 14 dni od dnia zwrócenia się przez osobę upoważnioną do przeprowadzenia kontroli o udostępnienie tej dokumentacji, a kontrola może obejmować okres 5 lat budżetowych poprzedzających rok budżetowy, w którym jest ona przeprowadzana.

W styczniu 2025 r. uległa zmianie treść art. 36 ust. 6 i 7 *Ustawy o finansowaniu zadań oświatowych*, czyli regulacji dotyczących postępowania organu dotującego w przypadku, gdyby organ prowadzący niepubliczną jednostkę w jakiś sposób uniemożliwił przeprowadzenie czynności kontrolnych. Według przywołanych przepisów:

- w przypadku utrudniania lub udaremniania przez szkołę, o której mowa w art. 26 ust. 2, niepubliczne branżowe centrum umiejętności, niepubliczną placówkę, o której mowa w art. 2 pkt 3, 6, 8 i 10 *Prawa oświatowego*, lub przez organ prowadzący tę szkołę, centrum bądź placówkę czynności kontrolnych, o których mowa w ust. 2, organ dotujący wzywa dyrektora tej szkoły, centrum lub placówki bądź organ prowadzący tę szkołę, centrum lub placówkę do zaprzestania tych działań w wyznaczonym terminie,
- po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w ust. 6, organ dotujący wstrzymuje, w drodze decyzji administracyjnej, przekazywanie szkole, o której mowa w art. 26 ust. 2, niepublicznemu branżowemu centrum umiejętności lub niepublicznej placówce, o której mowa w art. 2 pkt 3, 6, 8 i 10 *Prawa oświatowego*, dotacji do dnia umożliwienia przeprowadzenia w tej szkole, centrum lub placówce czynności kontrolnych.

W regulacjach tych brakuje właśnie dotowanych przedszkoli niepublicznych, o których mowa w art. 17 *Ustawy o finansowaniu zadań oświatowych*. Nie tylko nie zostały one w nich wymienione, ale też nie można na podstawie pozostałych przepisów *Ustawy* uznać, że zostały objęte możliwością wstrzymania dotacji. *Prawo oświatowe* w art. 4 pkt 1 stanowi, że ilekroć w przepisach tego aktu jest mowa o szkole bez bliższego określenia, należy przez to rozumieć również przedszkole. Przepis ten pozwala zatem w wielu przypadkach na przyjęcie interpretacji, wedle której pod pojęciem szkoły, którym posługuje się dany przepis, rozumie się także przedszkole. Takie odniesienie do przedszkola jest jednak możliwe (na podstawie art. 4 pkt 1 *Prawa oświatowego*) wyłącznie w obrębie samej tej ustawy. Definicja ta nie ma zastosowania w innych aktach prawnych. Aby więc podobna interpretacja była możliwa w przypadku regulacji *Ustawy o finansowaniu zadań oświatowych*, akt ten musiałby zawierać zbliżoną definicję szkoły. Tymczasem odpowiednie definicje brzmią w nim następująco:

- Zgodnie z art. 2 pkt 27 ilekroć w ustawie jest mowa o szkole – należy przez to rozumieć publiczną i niepubliczną szkołę, o której mowa w art. 18 ust. 1 *Prawa oświatowego*,

publiczną szkołę artystyczną oraz niepubliczną szkołę artystyczną o uprawnieniach publicznej szkoły artystycznej.

- Zgodnie z art. 2 pkt 22 ilekroć w ustawie jest mowa o przedszkolu integracyjnym lub szkole integracyjnej – należy przez to rozumieć odpowiednio przedszkole lub szkołę, w których wszystkie oddziały są oddziałami integracyjnymi.
- Zgodnie z art. 2 pkt 23 ilekroć w ustawie jest mowa o przedszkolu specjalnym, szkole specjalnej lub oddziale specjalnym – należy przez to rozumieć odpowiednio:
 - przedszkole, szkołę lub oddział dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, zorganizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 127 ust. 19 pkt 2 *Prawa oświatowego*,
 - przedszkole, szkołę lub oddział zorganizowane w podmiocie leczniczym, o którym mowa w przepisach o działalności leczniczej, oraz w jednostce pomocy społecznej, w celu kształcenia dzieci i młodzieży przebywających w tym podmiocie lub jednostce, w których stosuje się odpowiednią organizację kształcenia oraz specjalne działania opiekuńczo-wychowawcze, zorganizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 128 ust. 3 *Prawa oświatowego*.

Nie da się zatem pojęcia szkoły przywołanego w art. 36 dotyczącym wstrzymywania dotacji przełożyć bezpośrednio na pojęcie przedszkola niepublicznego.

Spójrzmy teraz na treść kolejnej regulacji *Ustawy o finansowaniu zadań oświatowych*, czyli na art. 37 ust. 1 i 2:

1. Jeżeli szkoła, o której mowa w art. 26 ust. 2, niepubliczne branżowe centrum umiejętności lub niepubliczna placówka, o której mowa w art. 2 pkt 3, 6, 8 i 10 *Prawa oświatowego*:
 1. nie przekazały rozliczenia wykorzystania dotacji za rok bazowy lub nie dokonały w rozliczeniu korekty błędów w terminie wskazanym przez organ dotujący,
 2. nie przekazały informacji o liczbie dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju, uczniów, wychowanków, uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych lub uczniów objętych branżowym szkoleniem zawodowym, na których jest udzielana dotacja zgodnie z art. 34 ust. 2, w terminie określonym w uchwale, o której mowa w art. 38 ust. 1,
 3. nie wykonały decyzji administracyjnej lub prawomocnego wyroku sądu wydanych w związku z przekazaną dotacją

– organ dotujący wzywa dyrektora szkoły, centrum lub placówki bądź organ prowadzący tę szkołę, centrum lub placówkę do wykonania działań, o których mowa w pkt 1–3, w wyznaczonym terminie.

2. Po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu, o którym mowa w ust. 1, organ dotujący wstrzymuje, w drodze decyzji administracyjnej, przekazywanie szkole, o której mowa w art. 26 ust. 2, niepublicznemu branżowemu centrum umiejętności lub niepublicznej placówce, o której mowa w art. 2 pkt 3, 6, 8 i 10 *Prawa oświatowego*, dotacji do dnia wykonania działań.

Tutaj też – zwróćmy uwagę – nie zostały wymienione przedszkola, a więc **także ta regulacja nie daje prawa do wstrzymania dotacji dla przedszkoli nawet w przypadku, gdy dane przedszkole nie wykona przewidzianych w niej obowiązków**. Przepis ten funkcjonuje w przywołanej treści dopiero od początku 2025 r., warto więc jeszcze odwołać się do jego wcześniejszego brzmienia. Czyniąc to, zauważymy od razu, że przed 1 stycznia 2025 r. ustawodawca także nie przewidywał możliwości wstrzymania przekazywania dotacji przedszkolu niepublicznemu, nie wymieniając w nim – tak samo, jak w starym brzmieniu art. 36 ust. 7 wspominającym szkołę, o której mowa w art. 26 ust. 2 *Prawa oświatowego*, lub niepubliczną placówkę, o której mowa w art. 2 pkt 3, 6, 8 i 10 *Prawa oświatowego* – tego rodzaju placówek. Art. 37 ust. 7 odnosił się bowiem do tych samych placówek określonych przepisami art. 26 ust. 2 (szkoły) oraz art. 2 pkt 3, 6, 8 i 10 (niepubliczne placówki). Nadmienić należy ponadto, że chodziło w tych przepisach o niepubliczne szkoły, w

których nie jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki, oraz o następujące placówki:

- placówki oświatowo-wychowawcze, w tym szkolne schroniska młodzieżowe, umożliwiające rozwijanie zainteresowań i uzdolnień oraz korzystanie z różnych form wypoczynku i organizacji czasu wolnego,
- poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w tym poradnie specjalistyczne udzielające dzieciom, młodzieży, rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, a także pomocy uczniom w wyborze kierunku kształcenia i zawodu,
- placówki zapewniające opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania,
- biblioteki pedagogiczne.

Regulacja art. 37 *Ustawy o finansowaniu zadań oświatowych* – można stwierdzić jednoznacznie – nie wymieniała niepublicznych przedszkoli, a był to przepis dający prawo wstrzymania przekazywania dotacji w przypadku, gdy jednostka:

- nie przekazała rozliczenia wykorzystania dotacji za rok bazowy lub nie dokonała w rozliczeniu korekty błędów w terminie wskazanym przez organ dotujący,
- nie przekazała informacji o liczbie dzieci objętych wczesnym wspomaganiem rozwoju, uczniów, wychowanków lub uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, na których jest udzielana dotacja,
- nie wykonała decyzji administracyjnej lub prawomocnego wyroku sądu wydanych w związku z przekazaną dotacją.

Ważne! Tym zatem, co uległo zmianie od 1 stycznia 2025 r., było dopisanie do treści art. 36 i art. 37 *Ustawy o finansowaniu zadań oświatowych* kolejnej jednostki, którą **nie jest niepubliczne przedszkole**, lecz niepubliczne branżowe centrum umiejętności. W efekcie organ dotujący, niezależnie od stwierdzonych naruszeń, nie może wstrzymać przedszkolu niepublicznemu wypłacania dotacji. Może jedynie – zgodnie z odrębnym postępowaniem administracyjnym – zażądać zwrotu dotacji nienależnie pobranej lub wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem.

Podstawa prawna:

- *Ustawa z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych* (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 754 ze zm.),
- *Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe* (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 737 ze zm.).